

RIJNSTATE ELST

Schetsontwerp

24 JANUARI 2020 | BUREAU B+B

Project : Project Openbare Ruimte omgeving Rijnstate Elst

Opdrachtgever Gemeente Elst

Opdrachtnemer

Bureau B+B
Stedenbouw en Landschapsarchitectuur
Kraanspoor 1
1021 KR Amsterdam
www.bplusb.nl

INLEIDING

Ziekenhuis Rijstate gaat zich vestigen direct naast het treinstation van Elst. Dit zorgt voor een structurele wijziging van het stedenbouwkundige plan en daaraan gekoppeld de infrastructuur en openbare ruimte. Grofweg gaat het daarbij om de omlegging van de weg, de inrichting van de kiss & ride zone met het stationsplein, de inrichting van de parkeerplaats voor bezoekers e.d.

De openbare ruimte rondom Rijstate dient zich te ontwikkelen tot een ruimtelijk en visueel aantrekkelijk gebied met extra aandacht voor de noordzijde die zich als toegangsplein tot Elst gaat ontwikkelen. Er zijn kansen voor het ontwikkelen van een sterke ruimtelijke structuur met als basis de componenten groen en water. In deze structuur is het functioneel en programmatisch programma zorgvuldig ingepast.

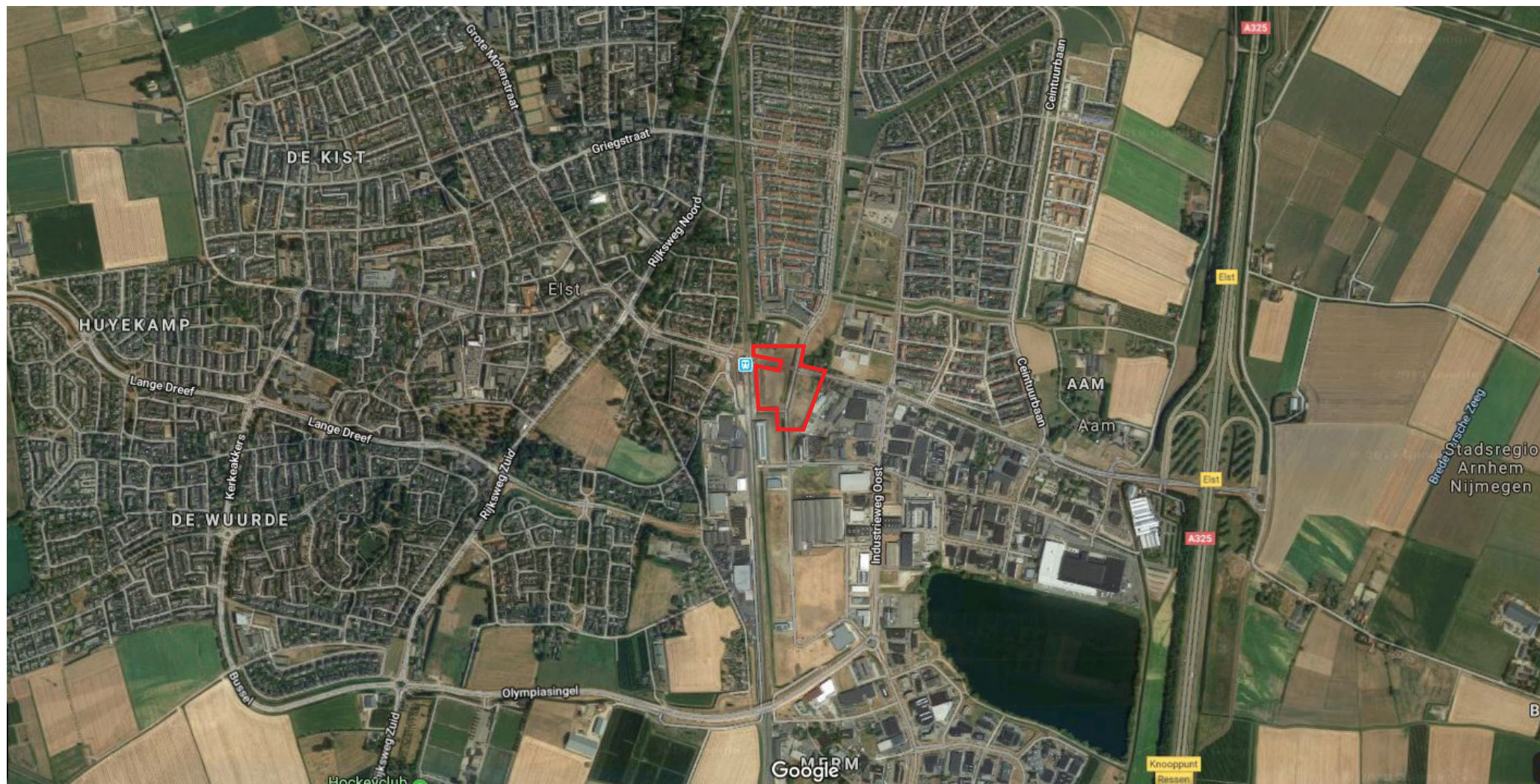
Het stationsgebied wordt een knooppunt en een bestemming: de volledige stationsomgeving zien we als een knooppunt waar water en groen elkaar ontmoeten. Deze ontmoetingsplek krijgt allure door de toevoeging van een nieuwe landschappelijke component: de botanische boomgaard. De landschappelijke kwaliteit van de stedelijke ontwikkelings-as van Elst wordt versterkt door de aanplant van nieuwe bomen in de bermen. De ontwikkelings-as krijgt eenheid en een groene uitstraling; De bestaande waterstructuur wordt versterkt. Langs de oevers komt een bloemenrijk grasmengsel en worden diverse soorten, voornamelijk inheemse, bomen aangeplant om de natuurlijk uitstraling te versterken; De infrastructuur wordt logisch en eenduidig ontworpen. Doorgaand autoverkeer wordt om de knoop geleid. Bestemmings- en langzaam-verkeer betreedt de knoop of gaat door de knoop heen. Het gebied rond Rijstate wordt een aantrekkelijk gebied voor bezoekers en passanten.

INDEX

1. Inventarisatie en PVE - p.5
2. Historische analyse - p.8
3. Ruimtelijke analyse -p. 12
4. Concept - p.17
5. Plankaart - p.18
6. Referenties -p.20

1

INVENTARISATIE

Werkgrens

PVE

Rijnstate Voorzieningen

Parkeerplaatsen:

- fase 1: 180 parkeerplaatsen op het klooster, inclusief 10 parkeerplekken voor mensen met een beperking
- fase 1: 285 parkeerplaatsen voor medewerkers in de P&R parkeergarage
- fase 2: flexibiliteit door uitbreiden zone P&R

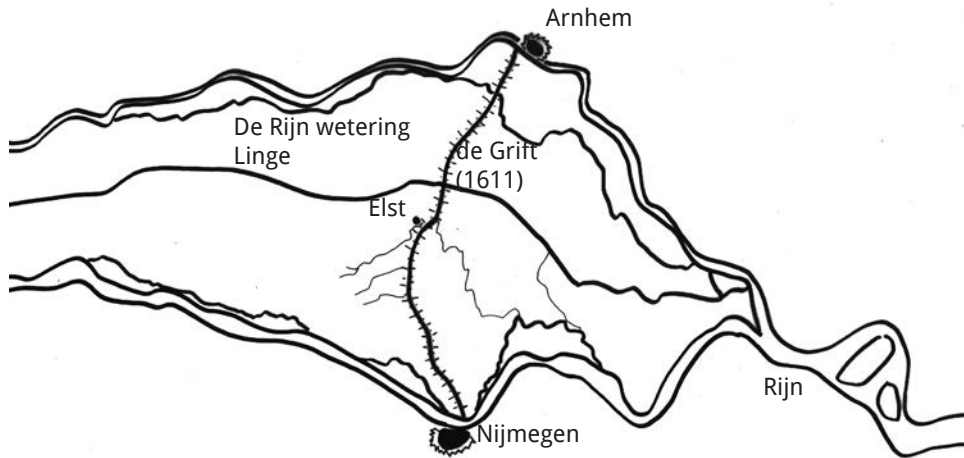
Entree zone

Kiss en Ride:

- 6 parkeerplaatsen voor het station
- 6 flexibele parkeerplaatsen voor Rijnstate (rolstoelbus, taxi)
- 8 extra parkeerplaatsen

2 HISTORISCHE ANALYSE

Landschapsanalyse op grote schaal

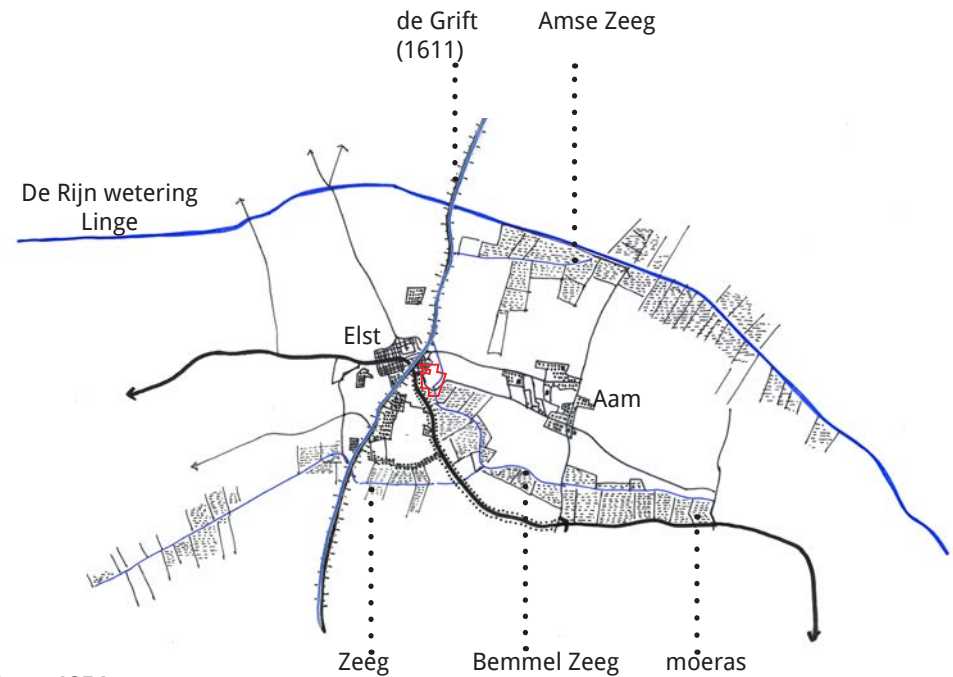
Kaart 1700

De Grift

Het kanaal werd aangelegd in 1611. Aan beide kanten van de Grift lagen brede dijken met jaagpaden. In de winter van 1634 brak door vrieskou met hevige ijsvorming de Lent door. De onderhoudskosten van de Grift waren hoog en de opbrengsten vielen tegen, waardoor in 1743 de trekvaart in onbruik raakte. Na de sluiting van het kanaal verzandde het en werd het uiteindelijk gedempt. De waterloop verdween hierdoor. Wel bleef het jaagpad een belangrijke verbinding-sroute.

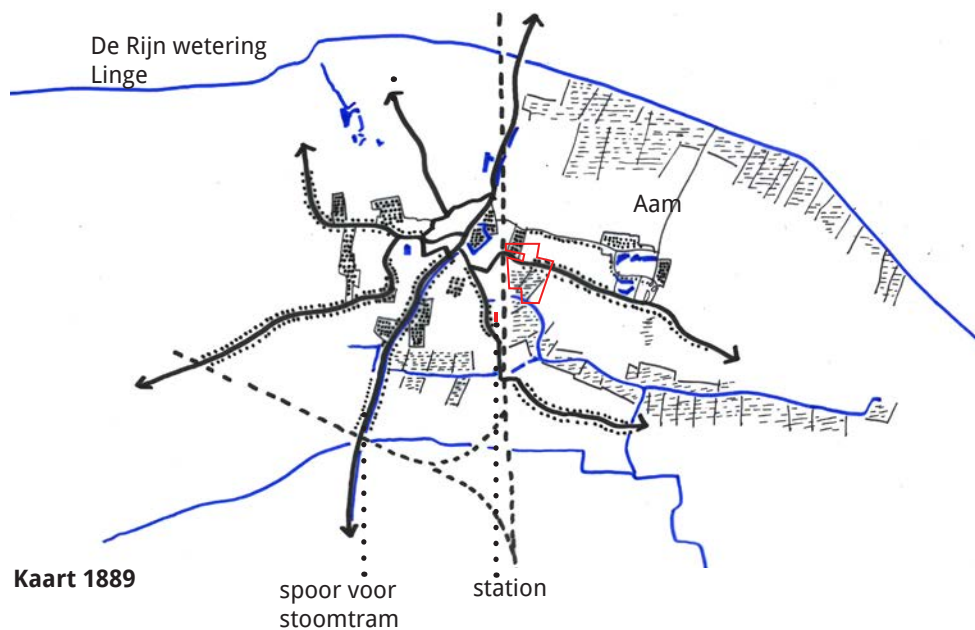
Kaart 1700

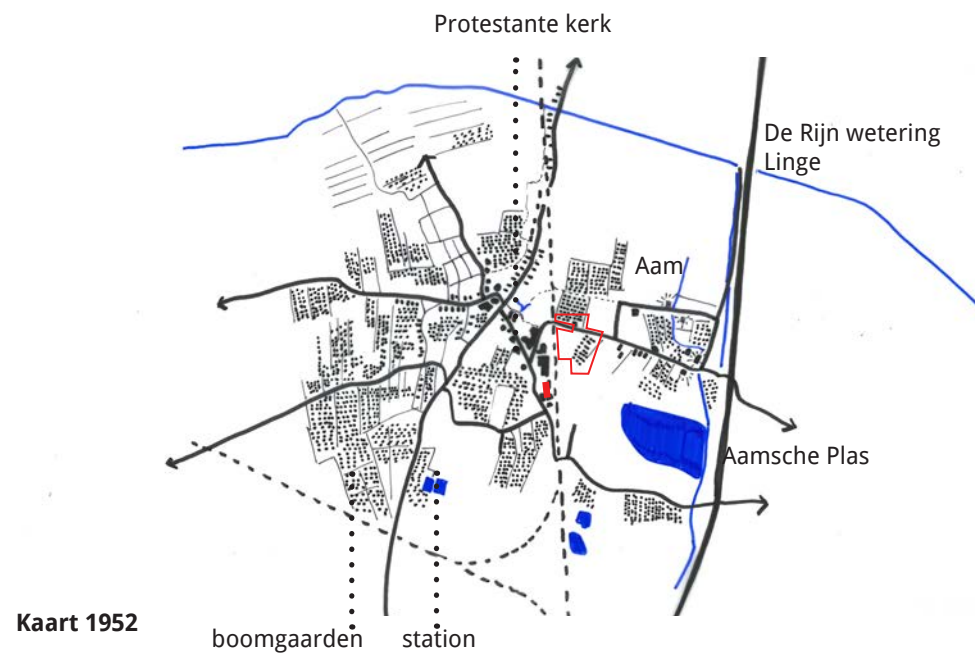
Kaart 1854

Station ligt ten zuiden van huidig station.
 Aamsestraat knikt bij spoorwegovergang richting centrum.
 Noordelijke verbinding vanuit Aam is door het spoor doorsneden.

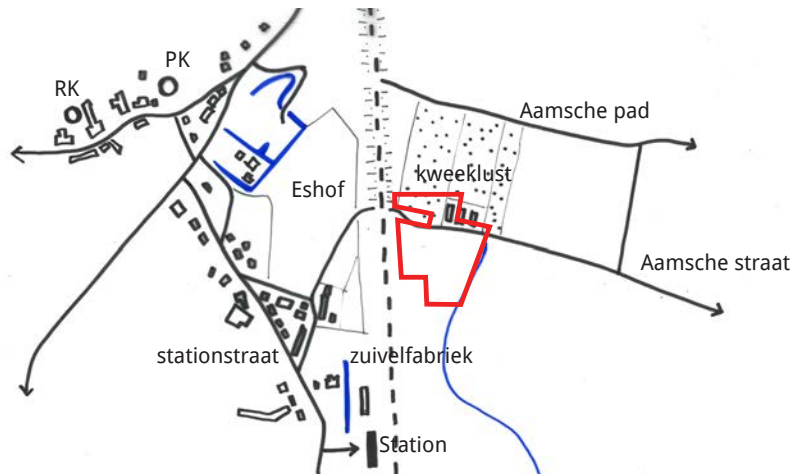
Tussen 1957 en 1965 stonden de proefbomen van 'Elstar' apple op het land van agrariër Tijssen in Elst. In 1959 en 1960 werden de selecties uit de eerste vruchten gemaakt.

Stationsomgeving historische analyse

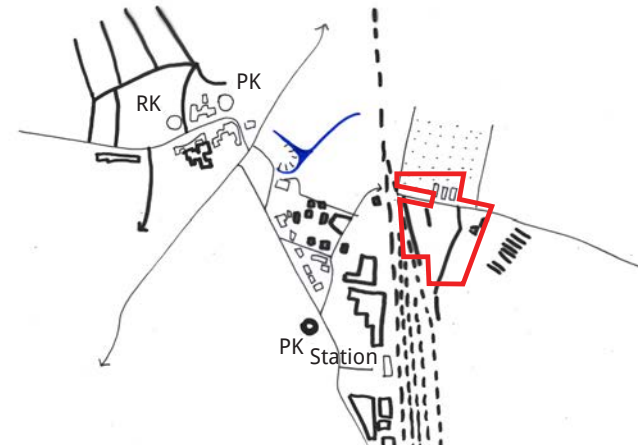
Kaart 1889

- Kweeklust aan de noordzijde;
- Directe verbinding tussen Aamsche straat en de bestaande Stationstraat;
- Aamschestraat knik bij spoorwegovergang

Kaart 1952

- Kweeklust aan de noordzijde;
- Station met 26 spoorlijnen;
- Protestante kerk aan de bestaande Stationstraat;

Conclusie historische analyse

Van een sterrendorp naar een ontwikkelingsas

In het verleden had Elst een sterrenstructuur: verschillende lanen met bomen verbonden de historische kern van Elst met de omgeving. Door de aanleg van de spoorlijn zijn twee lanen afgebroken. De bestaande Stationstraat werd gedegradeerd van een laan naar een straat met directe verbinding tussen het stationsgebouw en het centrum. De Aamsche straat werd de nieuwe verbinding tussen het centrum en de oostkant van de spoorlijn. Na de jaren 1950 vanwege de groei van de stationsschaal in het oosten, begon het hele oostelijke deel met

de uitbreiding een magazijn en later ontstaat er een bedrijventerrein met een direct verbinding aan de Aamsche straat.

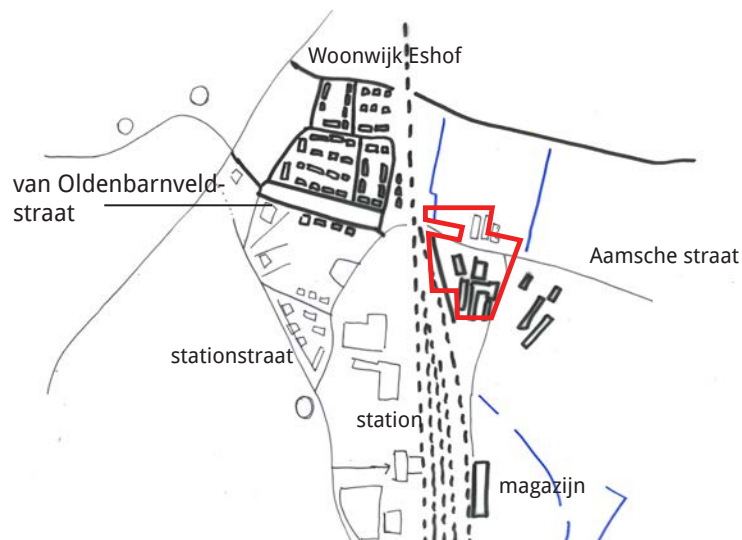
Het stationsgebouw op een knooppunt

In 1960 door de aanleg van de woonwijk de Eshof en de van Oldenbarnveldstraat, een directe verbinding tussen de Aamsche straat en de Dorpstraat was gecreëerd. Het stationsgebouw is naar de kruising tussen deze twee straten verschoven.

De verandering van mobiliteit, met als doel meer ruimte te creëren voor fietsers en voetgangers, wijzigde het verkeersplan. Aan de zuidkant van het station is er recent

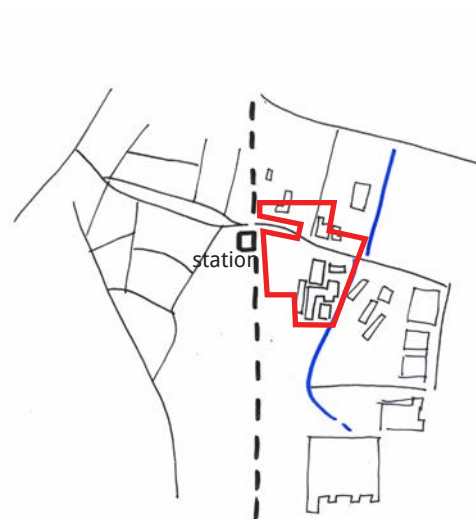
Kaart 1965

- Woonwijk Eshof, van Oldenbarnveldstraat, directe verbinding tussen Aamsche straat en dorpstraat,
- Magazijngebouw aan de oost kant van het station verbonden aan de Aamschestraat

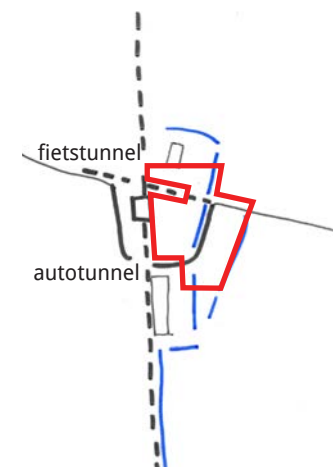
1990

- Nieuwe centrale positie van het stationgebouw, aan het kruising tussen de spoorlijn en autostroom;
- Bedrijventerrein aan de oostzijde

2018

- Nieuwe fietstunnel, shared space gebied;
- Autotunnel aan de zuidzijde;
- Vernieuwen stationsgebouw en voorzieningen;

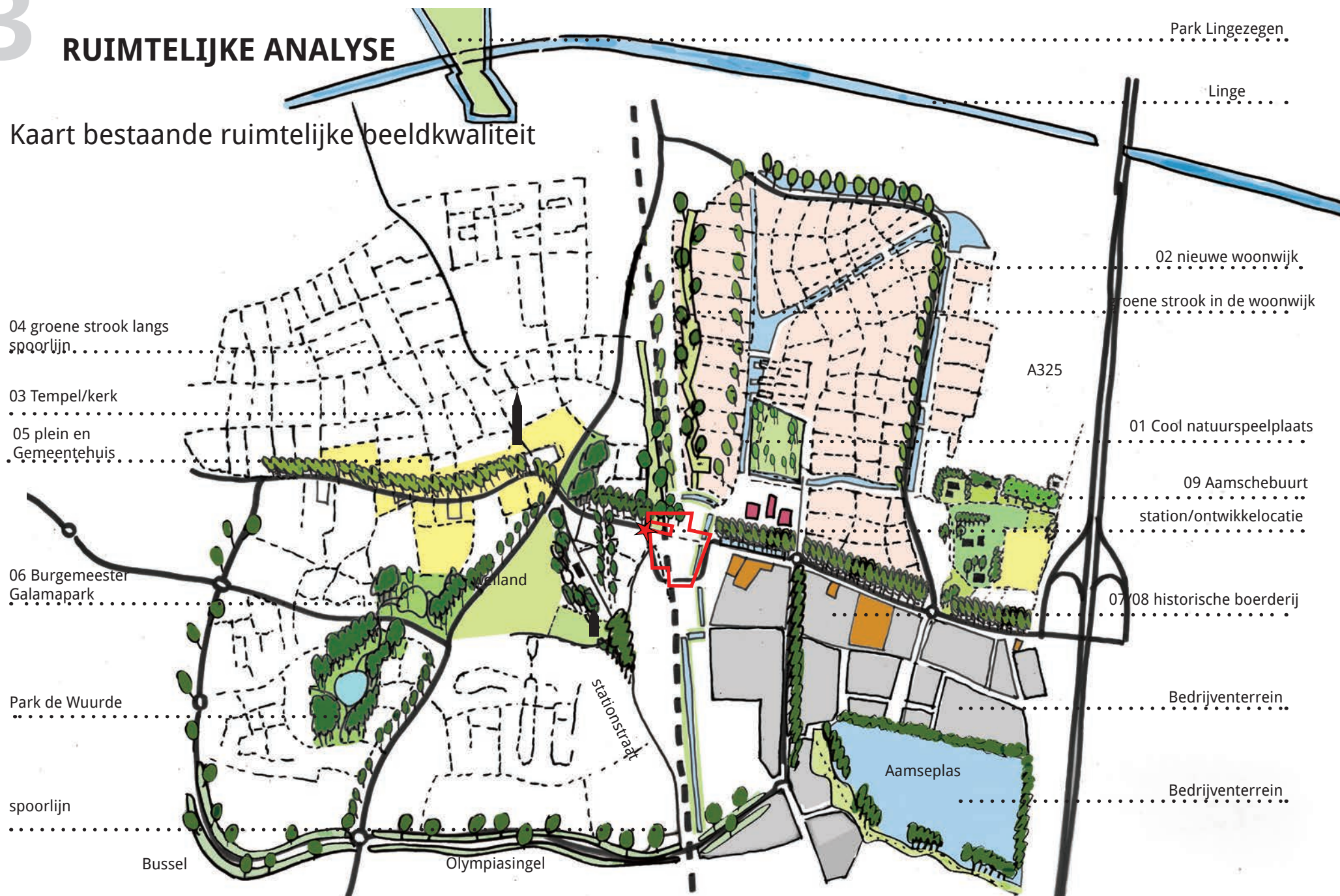
een autotunnel waar een snelheid geldt van 30km/h, aan de noordkant is er een directe verbinding tussen de Aamsche straat en de dorpstraat. Een shared spaceruimte en een fietstunnel wordt gemaakt met een fietstunnel. Het volledige stationsgebied is een knooppunt geworden.

Een kwekerij aan de noordoostkant van het station.

Meer dan 100 jaar vestigde zich een boomkwekerij in bij de noordoostzijde van het plangebied.

RUIMTELIJKE ANALYSE

Kaart bestaande ruimtelijke beeldkwaliteit

01 Cool natuurspeelplaats

02 Nieuwe woonwijk aan noordzijde

03 Tempel/kerk aan Dorpstraat

04 Groene strook langs spoorlijn

05 Plein en gemeentehuis

06 Burgemeester Galamapark

07 Historische boerderij aan de Aamschestraat

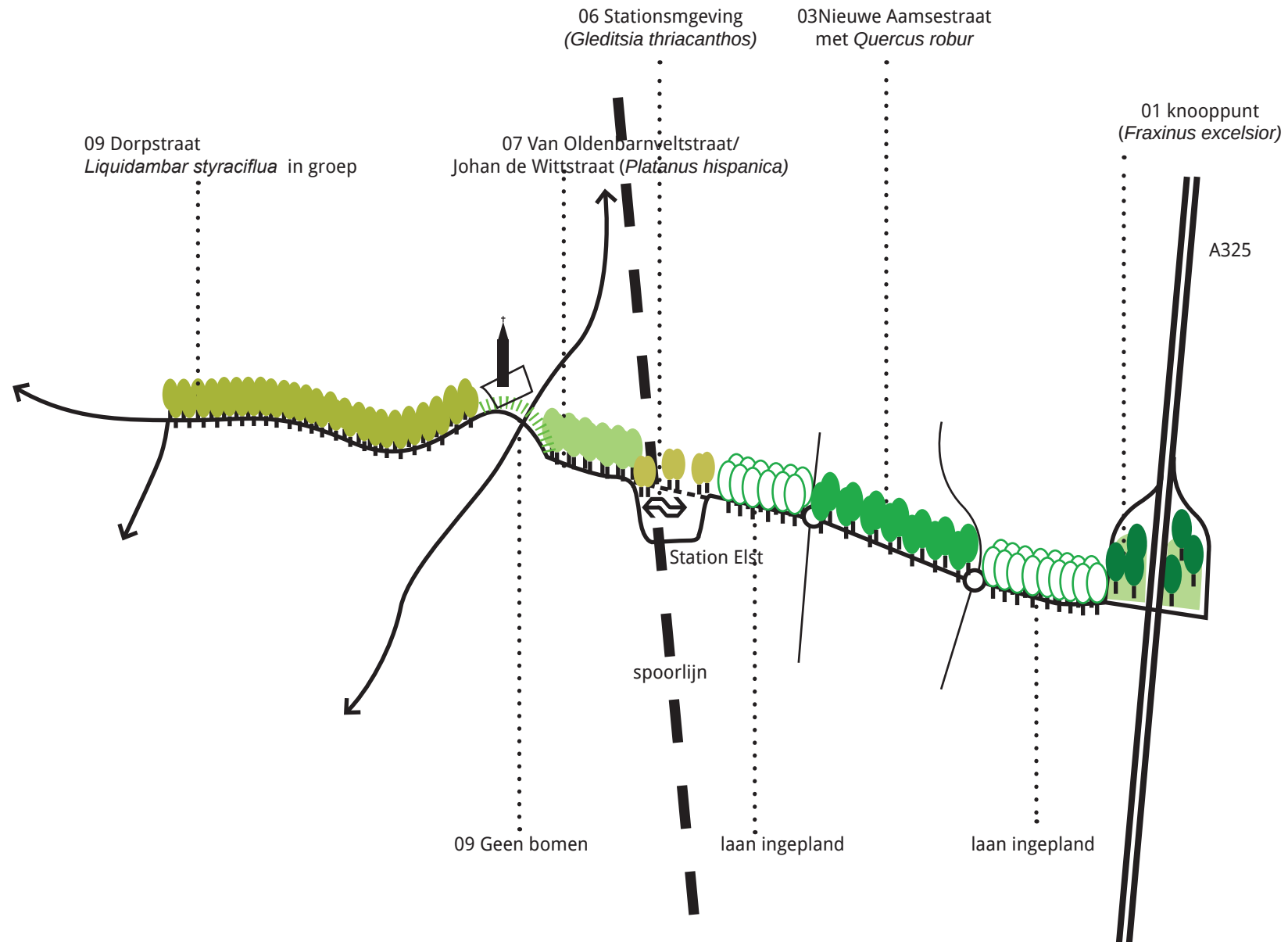

08 Historische boerderij aan de Aamschestraat

09 Aamschebuurt

Analyse bomen langs de nieuwe ontwikkelingsas

01 Knooppunt (*Fraxinus angustifolia*)

02 Bomen ontbreken aan Nieuwe Aamsestraat

03 *Quercus robur* aan de Nieuwe Aamsestraat

04 Bomen ontbreken Nieuwe Aamsestraat

05 Bomen ontbreken in Nieuwe Aamsestraat

06 *Gleditsia* bomen bij de shared space aan Regenboog

07 *Platanus* aan Van Oldenbarnveltstraat

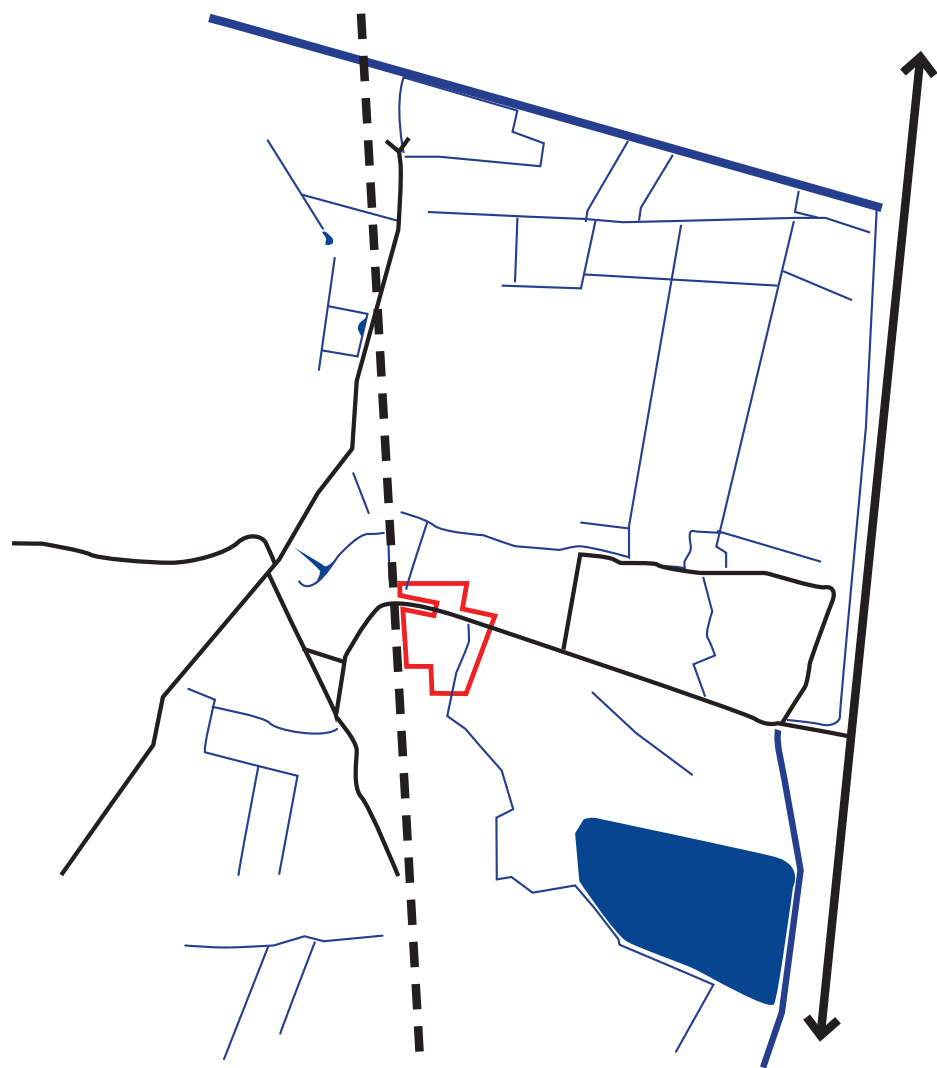

08 Bomen ontbreken in Eshofsestraat

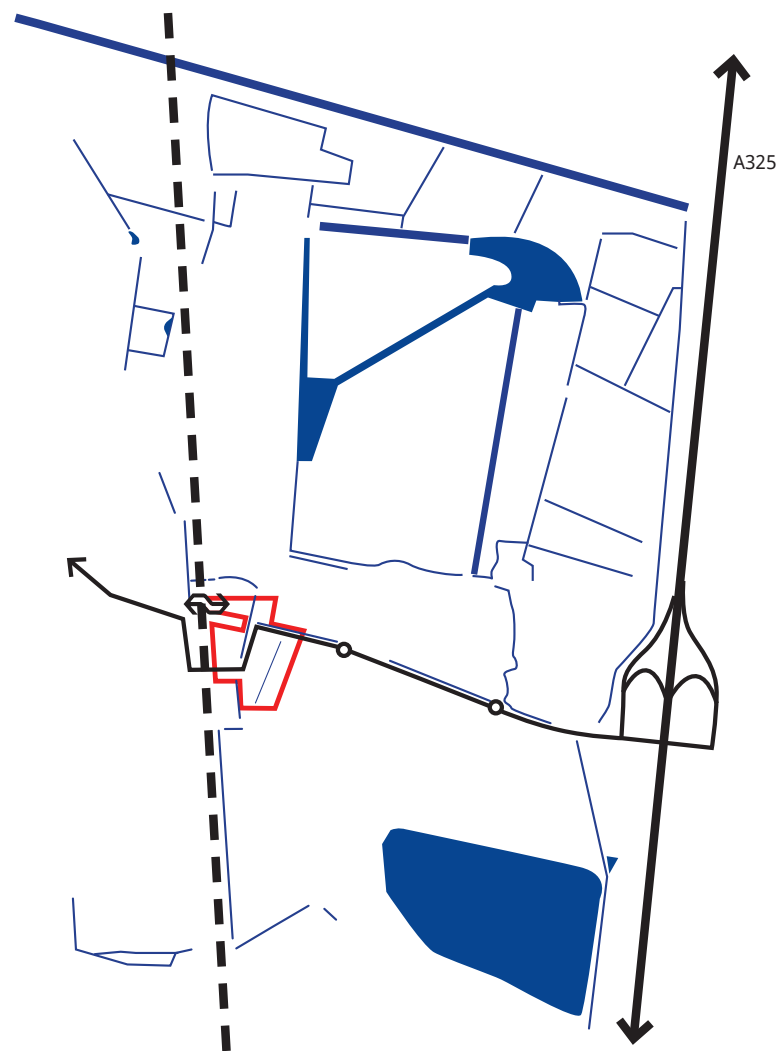

09 *Liquidambar styraciflua* aan de Dorpsstraat

Waterstructuur

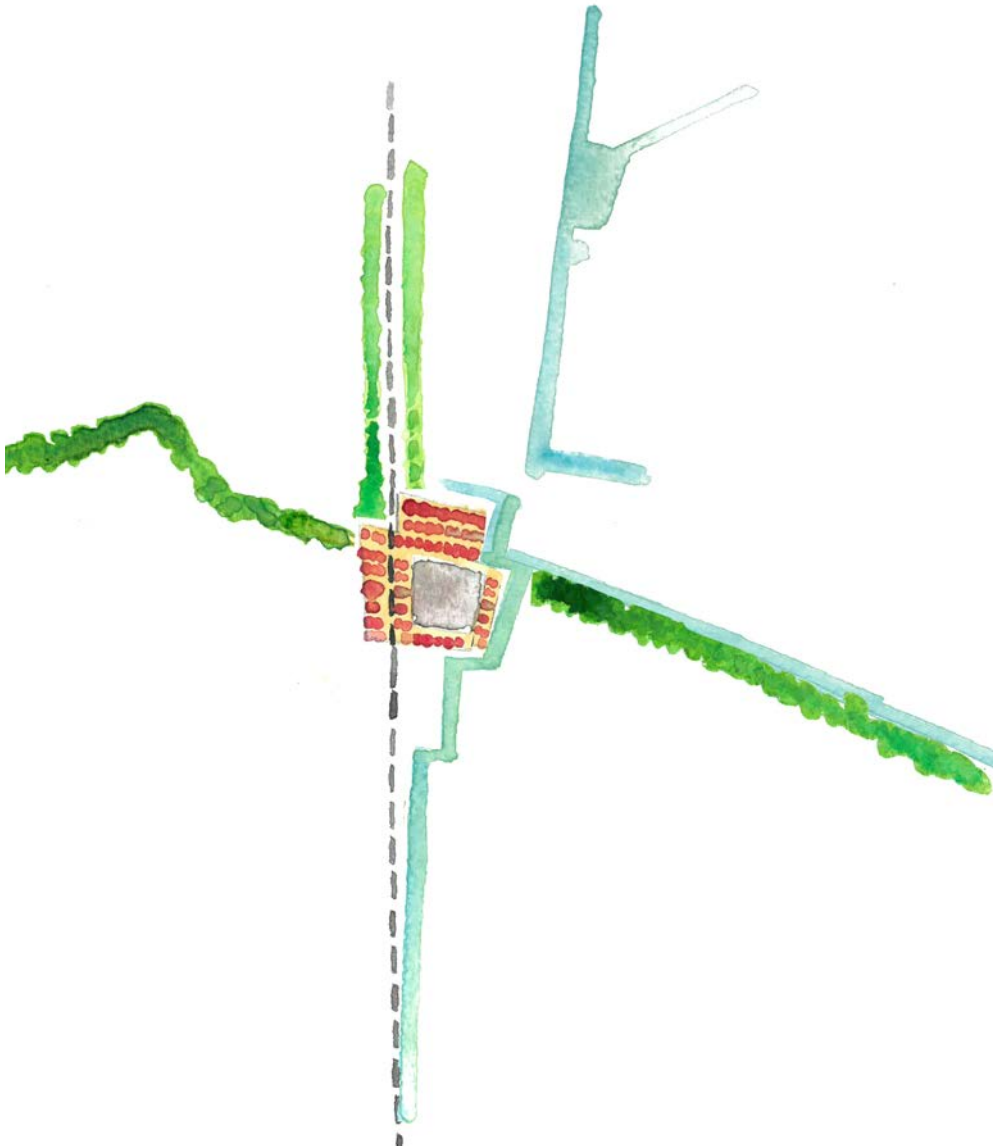
1952

2018

4

CONCEPT

Knooppunt

Aandachtspunten:

- **Boomstructuur versterken:** de landschappelijke kwaliteiten van de stedelijke ontwikkelingsas van Elst versterken door de aanplant van nieuwe bomen langs de bermen. De ontwikkelingsas krijgt eenheid en een groene uitstraling;
- **Heldere waterstructuur:** de bestaande waterstructuur wordt versterkt door de continuïteit van de waterlijn. Langs de oever een bloemenrijk mengsel en inheems bomen worden aangeplant om de natuurlijke uitstraling te versterken;
- **Stationsgebied wordt knooppunt en bestemming:** de volledige stationsomgeving werkt als een knooppunt waar water en groen elkaar ontmoeten. Deze ontmoetingplek krijgt een nieuwe allure door de toevoeging van een nieuwe landschappelijke component: een botanische boomgaard.
- **Verkeerstromen:** doorgaand autoverkeer wordt om de knoop geleid. Bestemmings- en langzaamverkeer gaat door de knoop.

5 PLANKAART

LEGENDA:

Werkgrens

Gebouw Rijnstate

Open water

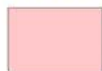
Rijweg

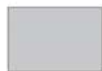
Voetgangersgebied

Voetgangersgebied met
verbijzondering verharding

Fietspad

Asfalt

Verharding parkeerplaats
't Klooster

Halfverharding parkeerplaats

Bloemenrijk grasland

Talud bloemenrijk grasland

Bomen

Heesters

Lichtmast

Zitbank

Abri

Fietstenstalling Rijnstate
personeel

Fietstenstalling station

170 Reguliere parkeerplaatsen

10 Parkeerplaatsen voor mensen
met een beperking

Kiss and ride

6 parkeerplaatsen voor het station
6 flexibele parkeerplaatsen voor Rijnstate (rolstoelbus, taxi)
8 extra parkeerplaatsen

station

spoor

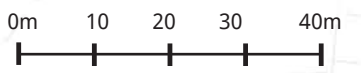
FASE I

FASE II

parkeergarage

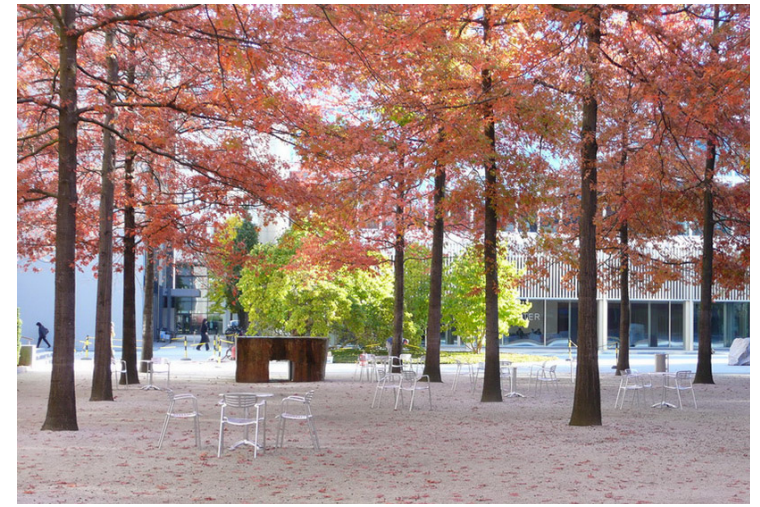
Industrie / bedrijventerrein

Auditorium

6 REFERENTIES

Botanische boomgaard

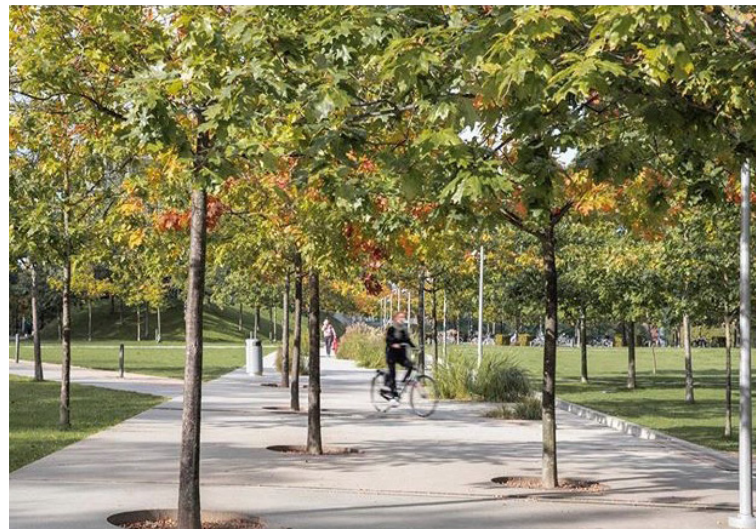
Referenties voetgangersgebied entreezone

Prinses Maxima Centrum, Bureau B+B

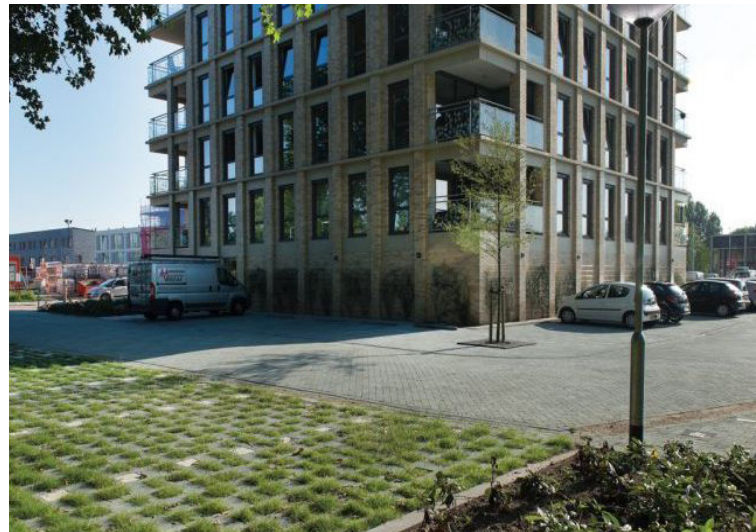

Prinses Maxima Centrum, Bureau B+B

Referentie in Kopenhagen, bomen in shared space

Referenties parkeerterrein met grastegels (optie 1)

Referenties parkeerterrein met halfverharding (optie 2)

Referentie parkeerterrein Twickel

Referentie parkeerterrein Kasteel Duivenvoorde

Referentie parkeerterrein Groeneveld

Referentie parkeerterrein Groeneveld